

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลงานเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

\bar{X} แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
P แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
T แทน	ค่าแจกแจงแบบที (T-Distribution)
F แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
* แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทพื้นที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขต อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 บริบทพื้นที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

คำว่า “มะขาม” ซึ่งเป็นชื่อของหมู่บ้านได้เรียกขานกันมานาน ตามการสันนิษฐาน และปรากฏหลักฐานต่าง ๆ พอน่าเชื่อได้ว่า เดิมชื่อหมู่บ้านนั้น ชาวบ้านพากันเรียกว่า “บ้านมาขาม”

ซึ่งแปลว่า เกรงกลัว หรือเกรงขาม เนื่องจากปรากฏว่าภูมิประเทศของหมู่บ้านแต่เดิมเป็นป่ารกทึบ ไม่มีบ้านเรือนราษฎรอยู่อาศัย เมื่อมีย้ายอำเภอมายังใหม่ ๆ จะมีบ้านเรือนราษฎรเพียง 3-4 หลังคาเรือน การเดินทางค่อนข้างลำบากและเปลี่ยวมาก รวมถึงมีไข้ป่า และสัตว์ร้ายนานาชนิดชุกชุมทำให้เป็นที่เกรงกลัวหรือเกรงขามแก่บรรดาผู้ที่เดินทางผ่านไปมาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในปีหนึ่ง ๆ มีคนเสียชีวิตด้วยไข้ป่า และสัตว์ทำร้ายเป็นจำนวนมาก จึงได้ขนานนามหมู่บ้านนี้ขึ้นว่า “บ้านมาขาม” ครั้นต่อมาการเรียกขานนามหมู่บ้านนี้ก็ค่อย ๆ เปลี่ยนไปจากคำว่า “มาขาม” ออกเสียงยาวเป็น “มะขาม” และกลายเป็น “บ้านมะขาม” ในที่สุด

อำเภอมะขาม แต่เดิมเรียกอำเภอท่าหลวง ปรากฏหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้ว่า มะขามเคยเป็นเมืองขึ้นของขอม และตกมาอยู่ในความครอบครองของสยามเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยา ดังจะเห็นได้จากปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ยังคงมีราษฎรในพื้นที่ที่มีเชื้อสายชองหรือเขมรชาวเขาอยู่บ้าง (ปัจจุบันพื้นที่ที่อยู่อาศัยขึ้นอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเขาคิชฌกูฏ ซึ่งได้แยกออกจากอำเภอมะขามเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2537) พวกเขาจะมีภาษาพูดอย่างหนึ่งต่างหากจากภาษาไทยและเขมร แต่ไม่ปรากฏว่ามีภาษาเขียนเป็นของตัวเอง

ในสมัยก่อนนั้นทางราชการได้จัดรูปแบบการปกครองให้อำเภอมะขามเป็น “ด่าน” สำหรับเก็บส่วยอากรต่าง ๆ โดยยังไม่ได้จัดการปกครองเป็นรูปแบบอำเภอดังเช่นปัจจุบัน ที่ทำการด่านในสมัยนั้นตั้งอยู่ที่บ้านท่าหลวงล่าง (ตำบลท่าหลวงในปัจจุบัน) ซึ่งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำจันทบุรีห่างจากที่ว่าการอำเภอมะขาม ประมาณ 6 กิโลเมตร ต่อมาเมื่อ ร.ศ.118 (พ.ศ. 2542) ทางราชการได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองจาก “ด่าน” เป็น “อำเภอ” และตั้งที่ว่าการอำเภออยู่ที่บ้านท่าหลวงเช่นเดิม ซึ่งเรียกว่าที่ว่าการอำเภอท่าหลวง โดยมีพระพลสงคราม (กริด) นายด่านเป็นนายอำเภอคนแรก

ครั้งต่อมาเมื่อ ร.ศ.119 (พ.ศ. 2443) ฝรั่งเศสได้ยึดครองจังหวัดจันทบุรี ได้มีชาวต่างประเทศและพ่อค้าวานิชย์เดินทางไปมาค้าขายระหว่างจังหวัดจันทบุรีกับบ้านไพลิน จังหวัดพระตะบอง ประเทศกัมพูชา โดยเดินทางตามเส้นทางผ่านบ้านมะขาม ซึ่งที่ตั้งตลาดอำเภอมะขาม/สำนักงานเทศบาลตำบลมะขามในปัจจุบันมักจะมีเหตุร้ายเกิดขึ้นระหว่างการเดินทางบ่อย ๆ ทางราชการจึงได้พิจารณาเห็นว่าที่ว่าการอำเภอท่าหลวงนั้นอยู่ห่างจากเส้นทางจันทบุรี-ไพลิน ไม่สะดวกต่อการที่จะเป็นด่านตรวจคนเข้าเมือง ตลอดจนขนถ่ายสินค้าต่าง ๆ จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอ มาตั้ง ณ บ้านมะขาม แต่ยังคงเรียกชื่อว่าที่ว่าการอำเภอท่าหลวงตามเดิม สมัยนั้นพระเทพสงคราม (แบน บุญนาค) ซึ่งภายหลังเป็นพระยาวิชยาบดี เป็นเจ้าเมืองจันทบุรี และหลวงบูรพาภิผล (แสด ประมุขผล) ซึ่งภายหลังเป็นหลวงจันทราษฎร์บัญชา เป็นนายอำเภอท่าหลวง (พระพลสงคราม เสียชีวิตก่อนย้ายอำเภอไม่กี่เดือน และหลวงบูรพาภิผล ปลัดอำเภอ จึงได้รับการแต่งตั้งเป็นนายอำเภอแทน) ต่อมาในปี

พ.ศ. 2460 ทางกรจึงได้เปลี่ยนชื่ออำเภอใหม่ โดยใช้ชื่อว่าอำเภอมะขาม เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ตั้งของอำเภอตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

อำเภอมะขามในปัจจุบัน แบ่งการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 59 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน 31,195 คน แบ่งเป็นชาย 15,514 คน หญิง 15,681 คน มีบ้าน 12,481 หลังคาเรือน (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2557) มีเทศบาลตำบล 7 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลมะขาม ครอบคลุมบางส่วนของหมู่ที่ 1 ตำบลมะขาม
2. เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ครอบคลุมบางส่วนของเขตของตำบลมะขามเป็นในเขตเทศบาลตำบลมะขาม
3. เทศบาลตำบลท่าหลวง ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลท่าหลวง
4. เทศบาลตำบลอ่างศิระ ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลอ่างศิระ
5. เทศบาลตำบลฉนวน ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลฉนวน
6. เทศบาลตำบลวังแซ้ม ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลวังแซ้ม
7. เทศบาลตำบลปัทวี ครอบคลุมทุกพื้นที่ตำบลปัทวี

ในด้านการเกษตรนั้น ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวนผลไม้ และสวนยางพารา โดยมีสวนผลไม้มากกว่าสวนยางซึ่งผลไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง สละ ระกำ ซึ่งให้จำนวนผลผลิตจำนวนมาก เกษตรกรจดทะเบียนรับรองมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตร (GAP) จำนวน 25 ราย มีสหกรณ์สำหรับรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรมะขาม และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านอ่างศิระ

ปัจจุบันเริ่มมีราษฎรหันมาเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น เช่น

1. โคเนื้อ ในนามสหกรณ์โคเนื้อเมืองจันทร์ ส่งป้อนให้กับโรงงานผลิตนมในพื้นที่ และนำออกจำหน่ายในรูปของนมโรงเรียน

2. เลี้ยงไก่ มีฟาร์มเลี้ยง ไก่เนื้อ และไก่ไข่

มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงงานผลิตปุ๋ย โรงงานแปรรูปอาหาร โรงไม้หิน และโรงงานผลิตแอลพีเอสติกส์

ส่วนในด้านสังคมนั้น ประชาชนได้รับการศึกษาประมาณ 90% โดยสถานศึกษาในพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ได้แก่ โรงเรียนมะขามสรรเสริญ โรงเรียนประถม 13 แห่ง (ขยายโอกาส 1 แห่ง) ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 1 แห่ง โรงเรียนเอกชนระดับอาชีวศึกษา 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนตากสินบริหารธุรกิจ และศูนย์วิทยาพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจันทบุรี

ประชาชนส่วนใหญ่ของอำเภอประมาณ 90% นับถือศาสนาพุทธ นับถือศาสนาอื่น ๆ ประมาณ 10% ประกอบด้วยวัด 25 แห่ง สำนักสงฆ์ 7 แห่ง ที่พักสงฆ์ 12 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 2 แห่ง และมีประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่ ทำบุญส่งทุ่ง ลอยกระทง สงกรานต์ และตักบาตรเทโว (กิตติพันธ์ ทิพย์สกุลชัย และคณะ. 2550 : 9-38)

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในอำเภอมะขาม พบว่าในอดีตชาวบ้านจะรับรู้ข่าวสารได้ด้วยตนเองจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สื่อแผ่นพับ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล จากแกนนำของแต่ละคุ้ม ผู้นำหมู่บ้าน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค้ำปรกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐถือว่า มีบทบาทและความสำคัญต่อบ้านเมือง เป็นกลไกรัฐบาลใกล้ชิดชาวบ้านพี่น้องประชาชนในหมู่บ้านมากที่สุด ดูแล รับรู้ทุกข์สุข เป็นเพื่อนบ้าน เป็นญาติมิตร ผู้นำหมู่บ้านเหล่านี้จะนำข้อมูลที่รับจากส่วนกลางมาบอกเล่าให้กับชาวบ้านได้ฟัง โดยสื่อสารผ่านการพูดคุยกับชาวบ้านโดยตรง หรือพบปะชาวบ้านเวลาที่ไปประกอบพิธีทางศาสนา เช่น งานแต่งงาน งานศพ งานบวช เป็นต้น สื่อสารผ่านวิทยุชุมชน หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย และการประชุมประจำหมู่บ้าน หลังจากที่ชาวบ้านได้รับรู้ข่าวสารแล้ว จะนำไปถ่ายทอดปากต่อปากและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ส่วนการรับรู้จากแกนนำของแต่ละคุ้ม แกนนำจะพูดคุยชักชวนพูดคุยในส่วนของคนที่รู้จัก คຸຍເຄຍกันมาก่อน ลักษณะของสังคมอำเภอมะขามเป็นแบบชนบท มีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติ ทำให้ข่าวสารกระจายออกเป็นอย่างดีรวดเร็ว ประกอบกับยังมีหน่วยงานของรัฐที่ส่งเสริมให้ข่าวสารส่งถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเพิ่มช่องทางการรับรู้ จัดทำเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว ติดตั้งลำโพงในบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่น มีรถกระจายเสียงตามหมู่บ้าน จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ไว้ประจำหมู่บ้าน จัดให้มีบริการ WI-FI ฟรี ตามสถานที่สาธารณะ รวมทั้งมีสถานที่ที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการ เป็นแหล่งพบปะพูดคุยกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ลานกีฬา สวนสาธารณะ ศาลาประจำหมู่บ้าน เป็นต้น รวมไปถึงกิจกรรมที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชาวบ้าน เช่น การจัดทัศนศึกษาดูงาน จัดงานประเพณีต่าง ๆ จากช่องทางดังกล่าวทำให้ชาวบ้านได้รับรู้ข่าวสารอีกช่องทางหนึ่ง (นาย ข. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557)

ในปัจจุบันสื่อได้พัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นผลให้เกิดช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่ ๆ มากขึ้น อาทิเช่น โทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟน การสื่อสารผ่านดาวเทียมหรือการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ในช่วงต้นที่เริ่มมีการแบ่งการเมืองเป็นของข้าชาวบ้านรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยผ่านทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์แล้ว การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล นอกจากจะพบเห็นเจอตัวกันแล้ว ยังใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสื่อกลางในการติดต่อกัน

ประสานงานกันระหว่างแกนนำ ผู้นำหมู่บ้านและสมาชิกภายในกลุ่ม แต่เนื่องจากการรับรู้จากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล มีการถูกปิดกั้นเนื้อหาและรับข่าวสารที่บิดเบือนจากความจริง ทำให้ชาวบ้านบางส่วนหาทางเลือกใหม่ โดยการติดตั้งกล่องรับสัญญาณดาวเทียมแทนการดูโทรทัศน์ในช่องฟรีทีวี และการรับฟังจากตัวบุคคล การติดตั้งกล่องดังกล่าวทำให้ชาวบ้านได้รับข้อมูลที่รวดเร็วกว่าทันต่อสถานการณ์ และยังรับรู้จากแกนนำที่แท้จริง งานดาวเทียมนี้สามารถดูได้ทั้งสองขั้ว เพราะต่างฝ่ายก็มีช่องเป็นของตนเอง ทั้งสองขั้วมีการถ่ายทอดสดการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การขึ้นปราศรัยบนเวที การร้องเพลงปลุกกระดม การรับบริจาคเงิน ซึ่งจะนำเสนอเหตุการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ชาวบ้านไม่รู้สึกละเลยเหมือนที่คิดตามข่าวสารดังกล่าว หลังจากการรับชมข่าวสารทางดาวเทียมแล้วชาวบ้านบางคนก็จะเดินทางไปเข้าร่วมเคลื่อนไหวกว้างไกลตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ ตามที่แกนนำแต่ละขั้วนัดหมาย ต่อมาได้พัฒนามาใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งแต่ละขั้วก็จัดทำเว็บไซต์ บล็อก (Website Blog) เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นของตนเองเช่นกัน เมื่อก่อนเป็นทางสื่อสารทางเดียว แต่เมื่อมีอินเทอร์เน็ตเข้ามาทำให้เกิดการสื่อสารสองทาง ชาวบ้านสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ บล็อก เฟซบุ๊กได้ และยังสามารถสืบค้นหาข้อมูล บันทึกข้อมูลรูปภาพนำข้อมูลที่ได้อ่านเปรียบเทียบหรือหาความจริงได้ด้วยตนเองอีกด้วย และนอกจากเว็บไซต์ บล็อก เฟซบุ๊กแล้ว ยังมีสื่อทางสังคม ที่เป็นโปรแกรมแชท เช่น ทวิตเตอร์ (Twitter) ไลน์ (Line) ที่ใช้ติดตามบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ หรือใช้ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แม้กระทั่งนัดหมายเข้าร่วมเคลื่อนไหวกว้างไกลตามสถานที่ต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ ทศนคติเดียวกัน จะทำการสร้างกลุ่มแชทขึ้นมาและตั้งชื่อกลุ่ม ชาวบ้านรับรู้ข่าวสารผ่านการใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนภายในกลุ่ม ชาวบ้านสามารถแบ่งปันข่าวสาร พูดคุยกัน ได้ตอบกันได้ทันทั่วถึงกล้าแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย ถือว่าปัจจุบันเป็นช่องทางที่ได้รับข่าวสารทางการได้รวดเร็วที่สุดและได้รับความนิยมนอกด้วย (นาย ข. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557)

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (n= 394)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	165	41.90
หญิง	229	58.10
รวม	394	100.00

จากตาราง 1 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.10 เพศชาย จำนวน 165 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.90

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n= 394)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-20 ปี	16	4.10
21-30 ปี	83	21.10
31-40 ปี	84	21.30
41-50 ปี	93	23.60
51 ปีขึ้นไป	118	29.90
รวม	394	100.00

จากตาราง 2 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.90 รองลงมาอายุ 41-50 ปี จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.60 และอายุ 31-40 ปี จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.30

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา (n=394)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	9	2.30
ประถมศึกษา	168	42.60
มัธยมศึกษา/ปวช.	120	30.50
ปวส./อนุปริญญา	24	6.10
ปริญญาตรี	66	16.80
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.80
รวม	394	100.00

จากตาราง 3 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุดจำนวน 168 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.60 รองลงมามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 120 ราย คิดเป็น

ร้อยละ 30.50 ปริญญาตรี จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.80 และ ปวส./อนุปริญญา จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.10 ตามลำดับ

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n=394)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	196	49.70
ค้าขาย	48	12.20
พนักงานเอกชน	14	3.60
แม่บ้าน	8	2.00
รับจ้างทั่วไป	60	15.20
ข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ	31	7.90
ธุรกิจส่วนตัว	22	5.60
อื่นๆ	15	3.80
รวม	394	100.00

จากตาราง 4 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 196 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.70 รองลงมาอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.20 อาชีพค้าขาย จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.20 และอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้างราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.90 ตามลำดับ

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ (n=394)

ระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
1-3 ปี	19	4.80
4-6 ปี	13	3.30
7-9 ปี	3	0.80
10 ปีขึ้นไป	359	91.10
รวม	394	100.00

จากตาราง 5 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 359 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.10 รองลงมาระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ 1-3 ปี จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.80 ระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ 4-6 ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.30 และระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ 7-9 ปี จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการติดตามข่าวสารทางการเมือง (n=394)

การติดตามข่าวสารทางการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	121	30.70
เกือบทุกวัน	151	38.30
นาน ๆ ครั้ง	104	26.40
ไม่ได้ติดตามข่าวสารเลย	18	4.60
รวม	394	100.00

จากตาราง 6 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะติดตามข่าวสารทางการเมืองเกือบทุกวัน จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.30 รองลงมาติดตามข่าวสารทางการเมืองทุกวัน จำนวน 121 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.70 ติดตามข่าวสารทางการเมืองนาน ๆ ครั้ง จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.40 และไม่ได้ติดตามข่าวสารทางการเมืองเลย จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.60 ตามลำดับ

ตาราง 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมือง (n=394)

ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมือง	จำนวน	ร้อยละ
รู้จักและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน	29	7.40
รู้จักแต่ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน	242	61.40
ไม่รู้จักเลย	123	31.20
รวม	394	100.00

จากตาราง 7 พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมืองแบบรู้จักแต่ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จำนวน 242 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.40 รองลงมาคือ

ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมืองแบบไม่รู้จักเลย จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.20 รู้จัก และความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมืองแบบมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี (n = 394)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือ โบปปลิว แผ่นพับ และสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่น ๆ	2.70	1.31	ปานกลาง	3
2. สื่อภาพยนตร์	2.22	1.37	น้อย	8
3. สื่อวิทยุกระจายเสียง	2.74	1.29	ปานกลาง	2
4. สื่อโทรทัศน์	4.28	0.98	มาก	1
5. สื่อทางสังคม เช่น Twitter Facebook Google YouTube Line Instagram เป็นต้น	2.28	1.55	น้อย	7
6. ข้อความ SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ	1.72	1.13	น้อย	13
7. หอกระจายข่าว/รถประชาสัมพันธ์	1.99	1.09	น้อย	10
8. ผู้นำชุมชน	2.08	1.11	น้อย	9
9. ตัวแทนกลุ่มพลังมวลชน	1.85	1.07	น้อย	12
10. เพื่อนบ้าน	2.52	1.24	ปานกลาง	4
11. ญาติสนิท	2.44	1.26	น้อย	6
12. ข้าราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ	1.90	1.18	น้อย	11
13. เพื่อนสนิท	2.50	1.31	ปานกลาง	5
14. นักการเมือง	1.52	0.91	น้อย	14
รวม	2.34	0.76	น้อย	-

จากตาราง 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอชะอำ มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วผ่านทางสื่อต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น โดยแบ่งเป็นระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เรียงลำดับดังนี้

ระดับมาก มี 1 ประเด็นดังนี้

1. สื่อโทรทัศน์ ($\bar{X} = 4.28$)

ระดับปานกลาง มี 4 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. สื่อวิทยุกระจายเสียง ($\bar{X} = 2.74$)

2. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือ ใบปลิว/แผ่นพับ และสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.70$)

3. เพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.52$)

4. เพื่อนสนิท ($\bar{X} = 2.50$)

ระดับน้อย มี 9 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. ญาติสนิท ($\bar{X} = 2.44$)

2. สื่อทางสังคม เช่น Twitter Facebook Google YouTube Line Instagram ($\bar{X} = 2.28$)

3. สื่อภาพยนตร์ ($\bar{X} = 2.22$)

4. ผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 2.08$)

5. หอกระจายข่าว/รถประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 1.99$)

6. ข้าราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ ($\bar{X} = 1.90$)

7. ตัวแทนกลุ่มพลังมวลชน ($\bar{X} = 1.85$)

8. ข้อความ SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ($\bar{X} = 1.72$)

9. นักการเมือง ($\bar{X} = 1.52$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพนาง ค. นามสมมุติ (นาง ค. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557) และจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เพราะว่าเป็นช่องทางในการเข้าถึงที่ง่ายที่สุด สามารถให้ได้ทั้งภาพ เสียง ความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ความสมจริง ไม่ว่าบ้านไหนก็มีโทรทัศน์ ดูได้ทุกที่สะดวกง่ายต่อการติดตามข่าวสารทั้งในช่องฟรีทีวีและจานดาวเทียม รองลงมาคือสื่อวิทยุกระจายเสียงข้อดีคือมีแต่เสียงไม่สามารถมองเห็นภาพได้ ซึ่งจะรับฟังข่าวทุกต้นชั่วโมงของทางสำนักข่าวไทย รวมไปถึงรายการข่าวต่าง ๆ ของทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดจันทบุรีและวิทยุชุมชน ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนอ่าน คือ หนังสือพิมพ์

เป็นสื่อที่มีคอลัมน์ข่าวทางการเมืองนำเสนอทุกวัน ท้นต่อเหตุการณ์ มีนักวิชาการด้านการเมืองเขียนวิพากษ์วิจารณ์ข่าวได้น่าสนใจ “ที่ร้านมีหนังสือพิมพ์ทุกวัน ใครมาซื้อของหรือกินข้าว ก็หยิบอ่านกันทุกคนเอง”

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขต อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวม (n = 394)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. สังคมประกิตทางการเมือง	1.37	0.61	น้อยที่สุด	3
2. การบ่มเพาะทางการเมือง	1.37	0.67	น้อยที่สุด	4
3. อุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตย	3.87	0.57	มาก	1
4. ผลประโยชน์ที่จะได้รับ	3.58	0.70	มาก	2

จากตาราง 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างของประชากรมีอุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยและผลประโยชน์ที่จะได้รับอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58-3.87$) รองลงมา คือสังคมประกิตทางการเมืองและการบ่มเพาะทางการเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.37$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพนาง ง. และนาย จ. นามสมมุติ (นาง ง. และนาย จ. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีกลุ่มแลกเปลี่ยนทางการเมืองนาน ๆ ครั้ง เพราะไม่เคยเข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองสนใจแต่เรื่องปากท้องของตนเอง ไม่วิเคราะห์ข่าวสารทางการเมือง เพียงแต่รับรู้ข่าวสารแต่เพียงเกี่ยวกับการเมือง แต่กลุ่มตัวอย่างมีระบบความคิดทางการเมืองที่สัมพันธ์กับหลักการของอุดมการณ์ทางการเมือง คือหลักมนุษยธรรมเป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักใช้เหตุผล รู้ดีชั่ว และสามารถปกครองตนเองได้ หลักสิทธิเสรีภาพและหลักความเสมอภาค ความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกันซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ส่วนประโยชน์ของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วนั้นทำให้รู้ทันสถานการณ์บ้านเมืองได้สังเกตเห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้ง และช่วยในการตัดสินใจเลือกผู้แทนทางการเมืองเห็นได้ชัดจากจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นที่หนึ่งในจังหวัดจันทบุรี

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยสังคมประกิตทางการเมืองในรายประเด็น (n = 394)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การมีกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนในเรื่องการเมืองเป็นประจำ	1.51	0.88	นาน ๆ ครั้ง	1
2. การเข้าร่วมกิจกรรมความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเมือง การปกครองในท้องถิ่นหรือระดับชาติ	1.23	0.61	ไม่เคย	2
รวม	1.37	0.61	น้อยที่สุด	-

จากตาราง 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้ว ในด้านสังคมประกิตทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.37$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนในเรื่องการเมืองนาน ๆ ครั้ง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.51$) รองลงมา คือไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเมือง การปกครองในท้องถิ่นหรือระดับชาติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.23$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพนาย จ. นามสมมุติ (นาย จ. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 49.70 ประกอบอาชีพเกษตรกรและอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 15.20 ชีวิตประจำวันสนใจในเรื่องปากท้องของตนเอง โอกาสในการรวมกลุ่ม รวมตัว พบปะพูดคุยกันภายในหมู่บ้านมีน้อย ส่วนใหญ่จะพบเห็นได้ในงานบวช งานแต่งงาน รวมไปถึงไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่ทางหน่วยงานราชการจัดขึ้น จากการรวมตัวกันที่มีโอกาสน้อยและไม่เข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานราชการ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองน้อยตามไปด้วย การสนทนาเรื่องการเมืองเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ไม่มีบทสรุปที่แน่นอน หากความคิดเห็นไม่ตรงกันจะทำให้เกิดการทะเลาะกัน จึงพยายามหลีกเลี่ยงไม่คุย

เรื่องการเมืองในที่สาธารณะ “คนในหมู่บ้านเดียวกัน เห็นหน้ากันทุกวัน ไม่อยากมีปัญหา” ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างพูดคุยในประเด็นเรื่องการเมืองนาน ๆ ครั้ง ประกอบกับ “อำเภอมะขามไม่มีผู้ที่เข้าไปเป็นตัวแทนประชาชนในการลงเลือกตั้งระดับชาติ ส่วนตัวแทนระดับท้องถิ่นก็ถูกจัดวางบุคคลได้อย่างลงตัวแล้ว รวมไปถึงภายในอำเภอมะขามไม่มีแกนนำทางการเมืองที่เป็นหัวรุนแรง” (นางช. นามสมมุติ. สัมภาษณ์. 2557) จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับนักการเมือง และไม่แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการเมือง การปกครองในท้องถิ่น หรือระดับชาติ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยการบ่มเพาะทางการเมือง ในรายประเด็น (n = 394)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ผ่านการเรียนวิชา การเมืองการปกครอง	1.42	0.83	น้อยที่สุด	1
2. ผ่านการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง	1.31	0.69	น้อยที่สุด	2
รวม	1.37	0.67	น้อยที่สุด	-

จากตาราง 11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้ว ในด้านการบ่มเพาะทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.37$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างของประชากรไม่เคยผ่านการเรียนวิชาการเมืองการปกครองมาก่อน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.42$) รองลงมา คือไม่เคยผ่านการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองมาก่อน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษา มีเนื้อหาสอดแทรกเกี่ยวกับการเมืองการปกครองน้อยมาก รวมถึงหน่วยงานราชการไม่ได้จัดอบรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองภายในชุมชน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สนใจทางการเมือง ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยอุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยในรายประเด็น (n = 394)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. คนเราเกิดมาควรมีสติเสรีภาพและความเสมอภาคเหมือนกัน	4.60	0.73	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2
2. ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคมบ้านเมืองควรจะแก้ไข หรือยุติโดยมติเสียงส่วนใหญ่	4.12	0.99	ค่อนข้างเห็นด้วย	4
3. คนเราควรมีจิตใจเปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของคนอื่น	4.62	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
4. การไม่เคารพกติกาถูระเบียบที่ใช้สำหรับการอยู่ร่วมกันนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าละอายไม่ถูกต้อง	4.41	0.87	ค่อนข้างเห็นด้วย	3
5. ผู้อาวุโสแม้จะทำอะไรไม่เหมาะสมถูกต้องตามกฎเกณฑ์กติกา ก็ควรจะให้เกียรติให้อภัยได้	3.14	1.43	ไม่แน่ใจ	7
6. การแก้ไขปัญหาบางอย่างไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการแบบสันติวิธีเสมอไป	3.47	1.29	ไม่แน่ใจ	6
7. การแข่งเรือแข่งพายนั้นแข่งได้ แต่แข่งบุญวาสนาไม่ได้	3.99	1.30	ค่อนข้างเห็นด้วย	5
8. มนุษย์นั้นมีดีมีชั่ว มีโง่มีฉลาดไม่เหมือนกัน การให้เกียรติ ให้การยอมรับเท่า ๆ กันนั้นเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง	2.57	1.59	ไม่แน่ใจ	8
รวม	3.87	0.57	มีผลมาก	-

จากตาราง 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้ว ในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น โดยแบ่งเป็นระดับมากที่สุด ระดับมากและระดับปานกลางเรียงลำดับดังนี้

ระดับมากที่สุด มี 2 ประเด็นดังนี้

1. คนเราควรมีจิตใจเปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็น และเหตุผลของคนอื่น ($\bar{x}=4.62$)
2. คนเราเกิดมาควรมีสติเสรีภาพและความเสมอภาคเหมือนกัน ($\bar{x}=4.60$)

ระดับมาก มี 3 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การไม่เคารพกติกาถูกระเบียบที่ใช้สำหรับการอยู่ร่วมกันนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าละอาย ไม่ถูกต้อง ($\bar{x}=4.41$)
2. ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคมบ้านเมืองควรจะแก้ไข หรือยุติโดยมติเสียงส่วนใหญ่ ($\bar{x}=4.12$)
3. การแข่งเรือแข่งพายนั้นแข่งได้ แต่แข่งบุญวาสนาไม่ได้ ($\bar{x}=3.99$)

ระดับปานกลาง มี 3 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การแก้ไขปัญหามางอย่างไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการแบบสันติวิธีเสมอไป ($\bar{x}=3.47$)
2. ผู้อาวุโสแม้จะทำอะไรไม่เหมาะสมถูกต้องตามกฎหมาย ก็น่าจะให้เกียรติให้เกียรติได้ ($\bar{x}=3.14$)
3. มนุษย์นั้นมีดีมีชั่ว มีโง่มีฉลาด ไม่เหมือนกัน การให้เกียรติให้การยอมรับเท่า ๆ กันนั้น เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง ($\bar{x}=2.57$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยค่อนข้างเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าคนเราควรมีจิตใจเปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็น และเหตุผลของคนอื่น ควรมีสติเสรีภาพและความเสมอภาคเหมือนกันและการไม่เคารพกติกาถูกระเบียบที่ใช้สำหรับการอยู่ร่วมกันนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าละอาย ไม่ถูกต้อง ซึ่งสัมพันธ์กับหลักการของอุดมการณ์ทางการเมือง 3 ประการคือ

1. หลักมนุษย์เป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักใช้เหตุผล รู้ดีรู้ชั่ว และสามารถปกครองตนเองได้
2. หลักสิทธิเสรีภาพ
3. หลักความเสมอภาค หรือความเท่าเทียมกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยผลประโยชน์ที่จะได้รับในรายประเด็น (n = 394)

ประเด็น	\bar{x}	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้รู้ทันสถานการณ์บ้านเมือง	4.09	0.84	มาก	1
2. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้ปรับตัวในการทำมาหากินได้อย่างเหมาะสม	3.45	1.08	ปานกลาง	4
3. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้มีผลต่อการเข้าร่วมทางการเมือง	3.15	1.16	ปานกลาง	7
4. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้มีผลต่อการเลือกตั้งผู้แทน	3.90	0.91	มาก	3
5. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้เห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้ง	4.08	0.85	มาก	2
6. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้ช่วยดูแลคนในครอบครัวได้ดีขึ้น	3.15	1.22	ปานกลาง	6
7. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลอื่น	3.21	1.30	ปานกลาง	5
รวม	3.58	0.70	มาก	-

จากตาราง 13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอมะขาม มีปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วด้านผลประโยชน์ที่จะได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น โดยแบ่งเป็นระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ ระดับมาก มี 3 ประเด็นดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้รู้ทันสถานการณ์บ้านเมือง ($\bar{x} = 4.09$)
2. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้เห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.08$)
3. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้มีผลต่อการเลือกตั้งผู้แทน ($\bar{x} = 3.90$)

ระดับปานกลาง มี 4 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้ปรับตัวในการทำมาหากินได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.45$)
2. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.21$)
3. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้ช่วยเหลือคนในครอบครัวได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.15$)
4. การรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองทำให้มีผลต่อการเข้าร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.15$)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเล็งเห็นประโยชน์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้ว ในส่วนของการกระทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์บ้านเมืองว่าในแต่ละวันมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง และมีผลกระทบกับตนเองหรือไม่ เห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้ง ไม่นอนหลับทับสิทธิ์และชักชวนผู้อื่นไปเลือกตั้งด้วย เห็นได้จากการเลือกตั้งที่ผ่านมาเขตอำเภอมะขามมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดคนในจังหวัดจันทบุรี เมื่อเทียบกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดในเขตอำเภอมะขาม และจากการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองดังกล่าวทำให้สามารถตัดสินใจเลือกผู้แทนที่ตนเองชื่นชอบเข้าไปบริหารประเทศได้ก่อนวันเลือกตั้ง โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครหรือนโยบายต่าง ๆ

ตอนที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

ตาราง 14 ผลการทดสอบสมมุติฐาน จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน

สมมุติฐานการวิจัย	Value	Prob.	ผลการทดสอบ
1. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามเพศ	t-value = 0.523	0.602	ปฏิเสธสมมุติฐาน
2. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ	F-value = 8.071	0.000*	ยอมรับสมมุติฐาน
3. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามการศึกษา	F-value = 13.333	0.000*	ยอมรับสมมุติฐาน

ตาราง 14 (ต่อ)

สมมุติฐานการวิจัย	Value	Prob.	ผลการทดสอบ
4. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ	F-value = 5.423	0.000*	ยอมรับสมมุติฐาน
5. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่	F-value = 0.328	0.805	ปฏิเสธสมมุติฐาน
6. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามการติดตามข่าวสารทางการเมือง	F-value = 10.217	0.000*	ยอมรับสมมุติฐาน
7. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามความสัมพันธ์กับนักการเมือง	F-value = 8.193	0.000*	ยอมรับสมมุติฐาน

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตาราง 14 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานเมื่อจำแนกตามตัวแปรพื้นฐานในการวิจัยได้ดังนี้

1. สมมุติฐานการวิจัยที่ว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันตามเพศ ปฏิเสธสมมุติฐาน
2. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอายุ ยอมรับสมมุติฐานในระดับนัยสำคัญที่ 0.5
3. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามการศึกษา ยอมรับสมมุติฐานในระดับนัยสำคัญที่ 0.5
4. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามอาชีพ ยอมรับสมมุติฐานในระดับนัยสำคัญที่ 0.5

5. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกันตามระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ ปฏิเสธสมมติฐาน

6. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามการติดตามข่าวสารทางการเมือง ยอมรับสมมติฐานในระดับนัยสำคัญที่ 0.5

7. การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันตามความสัมพันธ์กับนักการเมือง ยอมรับสมมติฐานในระดับนัยสำคัญที่ 0.5

ตาราง 15 ผลการทดสอบสมมติฐานของตัวแปรกำหนด

สมมติฐานการวิจัย	Prob.	ผลการทดสอบ	ค่าสหสัมพันธ์	การตีความ
1. สังคมประกิตทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	0.000*	ยอมรับสมมติฐาน	0.40	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
2. การบ่มเพาะข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	0.000*	ยอมรับสมมติฐาน	0.47	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
3. อุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	0.018	ปฏิเสธสมมติฐาน	0.36	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
4. ผลประโยชน์ที่จะได้รับมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	0.000*	ยอมรับสมมติฐาน	0.33	มีความสัมพันธ์ปานกลาง

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากการทดสอบสมมติฐานของตัวแปรกำหนด ได้แก่ สังคมประกิตทางการเมือง การบ่มเพาะข่าวสารทางการเมืองอุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตย และผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยการใช้ค่าสหสัมพันธ์ Pearson หลังจากวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แล้วในกรณีที่มีค่าสหสัมพันธ์ปานกลางและยอมรับสมมติฐานที่ระดับนัยยะสำคัญที่ .05 แล้ว จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ โดยใช้ฐานทางแนวคิดทฤษฎีต่อไป

จากตาราง 15 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า สังคมประกิตทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ยอมรับสมมติฐานในระดับนัยสำคัญที่ .05
2. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การบ่มเพาะข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ยอมรับสมมติฐานในระดับนัยสำคัญที่ .05
3. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า อุดมการณ์ทางการเมืองประชาธิปไตยไม่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ปฏิเสธสมมติฐาน
4. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ผลประโยชน์ที่จะได้รับมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรียอมรับสมมติฐานในระดับนัยสำคัญที่ .05

จากสมมติฐานที่มีค่าสหสัมพันธ์ปานกลางดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุ (Causation) โดยใช้ข้อมูลในเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในประสบการณ์การทำงานที่เทศบาลตำบลมะขาม การวิเคราะห์เหตุในเชิงคุณภาพดังกล่าวข้างต้น อยู่บนหลักการ 3 ประการคือ

ประการแรก กฎการแปรผันร่วม (Co-variation Rule) กล่าวได้ว่าตัวแปรที่เป็นเหตุ (Cause) และตัวแปรที่เป็นผล (Effect) ต้องมีการแปรผันร่วมกันหรือมีความสัมพันธ์กัน

ประการที่สอง กฎของการเกิดก่อน (Temporal Role) กล่าวได้ว่า ตัวแปรที่เป็นเหตุ

ประการที่สาม กฎของความตรงภายใน (Internal-validity Rule) กล่าวได้ว่า ตัวแปรที่เป็นสาเหตุเป็นตัวแปรที่เกิดก่อนและตัวแปรที่เป็นผลเป็นตัวแปรที่เกิดหลัง โดยได้รับอิทธิพลจากตัวแปรที่เป็นสาเหตุโดยตัวแปรที่เป็นผลต้องได้รับผลจากตัวแปรที่เป็นสาเหตุเพียงตัวเดียวเท่านั้น (ชัชยงค์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555 : 255)

จากสมมุติฐานสังคมปรกติทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่าสังคมปรกติทางการเมืองในฐานะเป็นตัวแปรต้นนั้น ผลการศึกษาตามตารางที่ 10 อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง มีเพียงส่วนน้อยที่เข้าร่วมกิจกรรมยกตัวอย่าง เช่น การชุมนุมทางการเมืองของฝ่ายทักษิณ ชุมนุมกันที่สนามหน้าโรงเรียนบ้านมะขามเพียงวันเดียวและครั้งเดียวเท่านั้น การชุมนุมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ชาวบ้านในพื้นที่ไม่ได้ขัดขวางการชุมนุมแต่อย่างใด ส่วนการชุมนุมทางการเมืองของอีกฝ่ายหนึ่ง ผู้เข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองบางส่วนจะมาชุมนุมกันภายในตัวเมืองจันทบุรี จากการสัมภาษณ์จะพบว่าภายในเขตอำเภอมะขามไม่มีแกนนำที่เป็นหัวรุนแรง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักแต่ชื่อนักการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จึงไม่สามารถชักจูงให้คนไปร่วมได้ มีส่วนน้อยเข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองตามฝ่ายที่ตัวเองชื่นชอบ บางรายอยากไปเห็นว่าสถานการณ์เป็นเช่นไร เหมือนตามที่สื่อเสนอหรือไม่ จึงขอตามไปดูเพื่อให้รู้ แต่พอกลับมาแล้วก็ไม่ได้ไปอีก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีการพูดคุยเรื่องการเมืองนาน ๆ ครั้ง ส่วนมากจะสนใจแต่เรื่องปากท้องของตนเองมากกว่า ทำให้มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วน้อย ซึ่งถ้าหากประชาชนได้รับรู้ข่าวสารการเมือง รับรู้ความเคลื่อนไหวทางการเมือง ทำให้เกิดความคิด เกิดการรับรู้ข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารการเมืองในขณะนั้น ประชาชนได้ให้ความสนใจคอยติดตาม เพื่อทราบถึงเหตุการณ์บ้านเมืองในขณะนั้นว่าจะดำเนินไปในทิศทางใด ซึ่งข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กัน เป็นเรื่องของระบอบประชาธิปไตย เมื่อประชาชนทราบข่าวสารทางการเมืองจะนำมาพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การที่ประชาชนได้รับรู้ถึงข่าวสารการเมืองจะทำให้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ ส่วนหนึ่งก็จะทำให้เกิดความรู้สึกที่จะอยากมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ถ้าคนที่สนใจเรื่องการเมืองและอ่านข่าวการเมืองมาก ถ้าเป็นข่าวการเมืองในเชิงวิเคราะห์หรือมีข้อมูลข่าวสารให้มาก ก็จะทำให้คนที่ติดตามหรืออ่านรู้สึกชอบและก็ติดตามเรื่องการเมืองมากขึ้น ถ้าข่าวสารการเมืองมีผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ประชาชนก็จะออกมามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การเรียกร้อง หรือต่อต้านในสิ่งที่ประชาชนเห็นว่ามีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ข่าวการเมืองมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน ถ้าประชาชนรับรู้ข่าวสารการเมือง รับรู้ความเคลื่อนไหวและนโยบายของพรรคการเมืองและผู้ลงสมัคร จะทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ง่ายขึ้น

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารในฐานะตัวแปรตาม พบว่ามีการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำหรือน้อย จากตาราง 8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วผ่านสื่อมวลชน สื่อสังคม และสื่อบุคคลน้อยมาก ซึ่งจาก 14 ช่องทางสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่

คือกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารน้อย โดยผ่านทางนักการเมือง ข้อความ SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ตัวแทนกลุ่มพลังมวลชนข้าราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ หอกระจายข่าว รถประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารปานกลาง โดยผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อนบ้าน และเพื่อนสนิท เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เมื่อวิเคราะห์ตามตรรกะของการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์สาเหตุ พบว่าในขณะที่สังคมประกิดทางการเมืองในฐานะตัวแปรต้นอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดและการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในฐานะตัวแปรตามก็อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสังคมประกิดทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

จากสมมุติฐานการบ่มเพาะข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่าการบ่มเพาะทางการเมืองในฐานะเป็นตัวแปรต้นนั้น ผลการศึกษาตามตารางที่ 11 อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่เคยผ่านการเรียนและไม่เคยผ่านอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองมาก่อน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง มองว่าเป็นเพียงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการทำหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ถ้าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง ก็จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และมองว่าตนเองมีอิทธิพลในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารในฐานะตัวแปรตาม ก็พบว่ามี การรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำหรือน้อย ตามที่ปรากฏในตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วผ่านทางสื่อมวลชน สื่อสังคมและสื่อบุคคลน้อยมาก ซึ่งจาก 14 ช่องทางสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่รับรู้ข่าวสารน้อย โดยผ่านทางนักการเมือง ข้อความ SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ตัวแทนกลุ่มพลังมวลชนข้าราชการ/พนักงานหน่วยงานของรัฐ หอกระจายข่าว/รถประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารปานกลาง โดยผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อนบ้านและเพื่อนสนิท เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เมื่อวิเคราะห์ตามตรรกะของการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์เหตุ จะพบว่า ในขณะที่การบ่มเพาะทางการเมืองในฐานะตัวแปรต้นอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดและการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในฐานะตัวแปรตามก็อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการบ่มเพาะทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

จากสมมุติฐานผลประโยชน์ที่จะได้รับมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของประชาชนในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่าผลประโยชน์ที่ได้รับในฐานะ

เป็นตัวแปรต้นนั้น ผลการศึกษาตามตาราง 13 อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเองคือ ทำให้รับรู้ถึงสถานการณ์บ้านเมืองว่าในขณะที่นั้นดำเนินการไปอย่างไร มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของตนเองหรือไม่ เห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้งและช่วยในการตัดสินใจ โดยนำข้อมูลที่ได้มาตัดสินใจเลือกผู้แทนได้ก่อนวันเลือกตั้ง แต่เนื่องจากการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำหรือน้อย ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลในการพูดคุยสนทนากับผู้อื่น ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นรวมทั้งไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมทางการเมือง

เมื่อพิจารณาการรับรู้ข่าวสารในฐานะตัวแปรตาม พบว่ามีการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำหรือน้อย ตามที่ปรากฏในตาราง 8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองในช่วงการเมืองสองขั้วผ่านทางสื่อมวลชน สื่อสังคมและสื่อบุคคลน้อยมาก จาก 14 ช่องทางสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารน้อย โดยผ่านทางนักการเมือง ข้อความ SMS ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ตัวแทนกลุ่มพลังมวลชนข้าราชการ พนักงานหน่วยงานของรัฐ หอกระจายข่าวรถประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และกลุ่มที่รับรู้ข่าวสารปานกลาง โดยผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อนบ้านและเพื่อนสนิท เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เมื่อวิเคราะห์ตามตรรกะของการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ทฤษฎีมาวิเคราะห์สาเหตุ พบว่าในขณะที่ผลประโยชน์ในฐานะตัวแปรต้นอยู่ในระดับมาก กับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในฐานะตัวแปรตามอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น จึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการติดตามรับรู้ข่าวสารไม่น่าจะเป็นเหตุให้ประชาชนมีพฤติกรรมรับรู้ข้อมูลทางการเมือง